

6 Νοεμβρίου 2023

Λόγω φοροδιαφυγής μισθωτοί και συνταξιούχοι πληρώνουν περισσότερους φόρους

Στοιχεία της ΑΑΔΕ, του ΓΛΚ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη φορολογία των ελευθέρων επαγγελματιών

Τα επίσημα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της ΑΑΔΕ και του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους καταδεικνύουν ότι λόγω της φοροδιαφυγής ο μέσος μισθωτός στην Ελλάδα πληρώνει μεγαλύτερο φόρο ετησίως στο κράτος από το 85% των ελευθέρων επαγγελματιών που δηλώνουν εισοδήματα αμιγώς από το ελεύθερο επάγγελμα. Παράλληλα και πάλι λόγω του προβλήματος της φοροδιαφυγής, η συνεισφορά των ελευθέρων επαγγελματιών στην Ελλάδα στον προϋπολογισμό είναι το 2,1% των εσόδων ενώ στην ΕΕ και την ευρωζώνη το 5,2%.

Ειδικότερα:

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΑΔΕ

Σύμφωνα με τα στατιστικά της ΑΑΔΕ και του ΓΛΚ, το 71% των ελεύθερων επαγγελματιών δηλώνει εισόδημα χαμηλότερο από τον κατώτατο μισθό.

Επιπλέον:

- Από τους 750.000 χιλιάδες ελεύθερους επαγγελματίες, οι 500.000 περίπου χιλιάδες έχουν εισοδήματα μόνο από την άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος ενώ οι 250.000 έχουν εισοδήματα και από μισθούς / συντάξεις. Το 54% των αμιγώς ελεύθερων επαγγελματιών δηλώνουν μηδενικό εισόδημα, ενώ το 85% αυτών δηλώνει ετήσιο εισόδημα κάτω από τις 10 χιλιάδες ευρώ. Ο μέσος φόρος εισοδήματος που εισπράττει το κράτος από αυτό το 85% των ελευθέρων επαγγελματιών - δηλαδή 425.000 ελ. επαγγελματίες - είναι 217 ευρώ ετησίως, ποσό που ανεβαίνει στα 867 ευρώ με το τέλος επιτηδεύματος.

Από την άλλη πλευρά, το μέσο φορολογητέο εισόδημα για 3,5 εκατομμύρια μισθωτούς είναι 12.300 ευρώ ετησίως, και ο μέσος φόρος που καλούνται να καταβάλλουν είναι 1.160 ευρώ. Αντίστοιχα οι συνταξιούχοι πληρώνουν κατά μέσο όρο 847 ευρώ φόρο εισοδήματος.

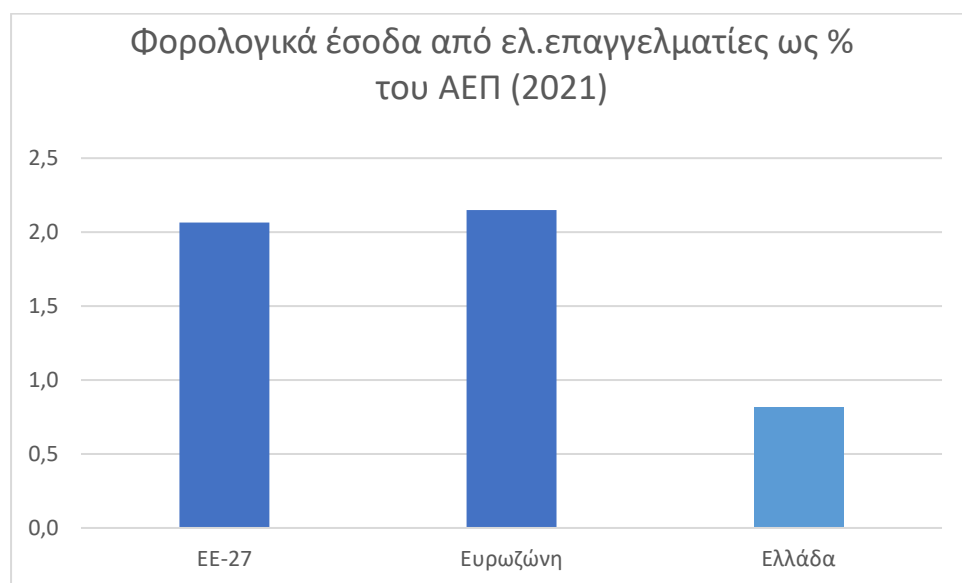
- Το 37 % των αυτοαπασχολούμενων (272.000) πληρώνουν μηδενικό φόρο εισοδήματος. Από αυτούς οι 75.000 (10%) δεν πληρώνουν ούτε το τέλος επιτηδεύματος, άρα έχουν μηδενική συμμετοχή στα άμεσα φορολογικά έσοδα και οι υπόλοιποι 197.000 (27% του συνόλου) πληρώνουν μόνο το τέλος επιτηδεύματος. -Είναι ενδεικτικό ότι 21.000 ελεύθεροι επαγγελματίες δηλώνουν εισοδήματα χαμηλότερα από τα όρια του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (2.400 ευρώ για

μονοπρόσωπο νοικοκυριό, 3.600 ευρώ για ζευγάρι κ.λπ.) και έτσι τελικά εισπράττουν μηνιαίως τουλάχιστον 200 ευρώ μέσω του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος.

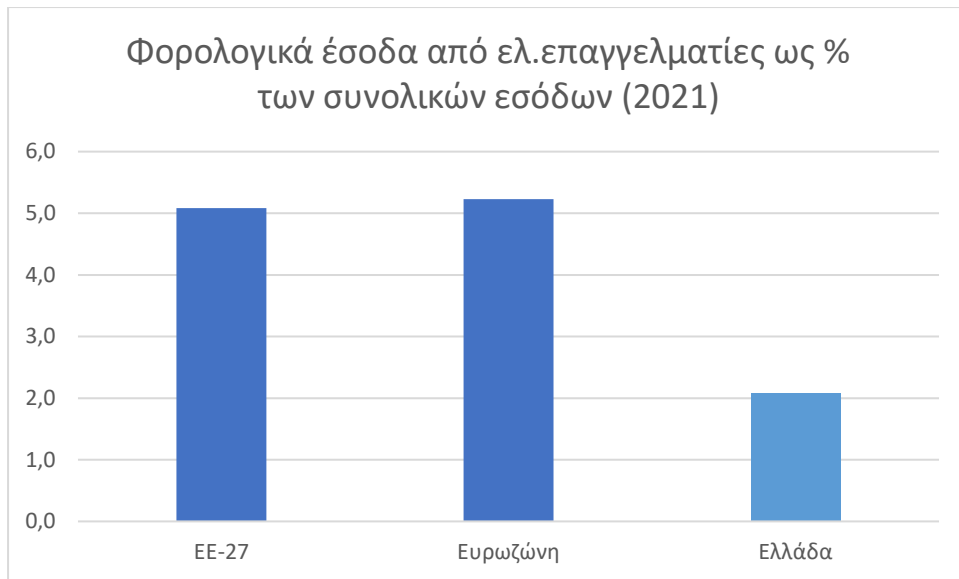
-Το 4% των αυτοαπασχολούμενων πληρώνει το 50% των φόρων στη συγκεκριμένη κατηγορία φορολογούμενων. Δηλαδή όσοι ελεύθεροι επαγγελματίες δηλώνουν κανονικά τα εισοδήματά τους, σηκώνουν δυσανάλογα μεγάλο βάρος στις πλάτες τους. Αυτό σημαίνει πως αν διαιωνιστεί το σημερινό σύστημα, ενισχύει και τις αδικίες μέσα στους ίδιους τους ελεύθερους επαγγελματίες.

ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

-Και πάλι λόγω του προβλήματος της φοροδιαφυγής, σύμφωνα με την ετήσια έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη φορολογία (https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation-1/economic-analysis-taxation/data-taxation-trends_en) τα έσοδα από τη φορολογία των ελεύθερων επαγγελματιών το 2021 αντιστοιχούσαν στο 0,8% του ΑΕΠ έναντι 2,1 % που είναι ο μέσος όρος στην ΕΕ.

Επιπλέον, η φορολογία των ελεύθερων επαγγελματιών στη χώρα μας αντιστοιχεί στο 2,1% των συνολικών φορολογικών εσόδων έναντι 5,2% στην ευρωζώνη.

Αυτό σημαίνει ότι το ελληνικό Δημόσιο εισπράττει από τους επαγγελματίες λιγότερα από τα μισά σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

-Αν συνυπολογίσουμε το γεγονός ότι οι ελεύθεροι επαγγελματίες στην Ελλάδα σε αναλογία με τους απασχολούμενους είναι πολύ περισσότεροι σε σχέση με την ΕΕ (η συμμετοχή των ελεύθερων επαγγελματιών στην Ελλάδα είναι 27%, υπερδιπλάσια σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο που είναι 13%), η εικόνα για τη χώρα μας επιδεινώνεται.

Με άλλα λόγια, το ελληνικό κράτος εισπράττει από τους ελεύθερους επαγγελματίες το ένα τέταρτο του φόρου εισοδήματος που εισπράττουν οι άλλες χώρες – μέλη της ΕΕ από τη συγκεκριμένη ομάδα φορολογουμένων.

ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ

Με τη μεταρρύθμιση της φορολογίας των ελεύθερων επαγγελματιών, τα έσοδα του Δημοσίου από τη φορολογία των ελεύθερων επαγγελματιών θα διαμορφωθούν στο 1,1-1,2% του ΑΕΠ, από 0,8% που είναι σήμερα. Δηλαδή με την εφαρμογή των προβλέψεων του νομοσχεδίου τα έσοδα του κράτος αυξάνονται χωρίς σε καμία περίπτωση η συνεισφορά των ελεύθερων επαγγελματιών να πλησιάζει το 2,1% του ΑΕΠ που είναι ο μέσος όρος της ΕΕ.

Σήμερα το 47% των ελεύθερων επαγγελματιών πληρώνει φόρο έως 1.000 ευρώ το χρόνο και το 27% πληρώνει από 1.000-3.000 ευρώ. Με το νέο σύστημα η κατάσταση αλλάζει: μέχρι 1.000 ευρώ θα πληρώνει το 17% και το 54% (διπλάσιοι σε σχέση με πριν) θα πληρώνουν 1.000-3.000 ευρώ. Επομένως όσοι δεν πλήρωναν τίποτα ή πλήρωναν ελάχιστα σε σχέση με τα εισοδήματά τους, θα πληρώνουν αυτά που τους αναλογούν.

Από την πλευρά του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών επισημαίνεται ότι πρέπει να αποφασίσουμε ως κοινωνία αν μας εκφράζει το σημερινό σύστημα που είναι κατάφωρα άδικο, ή θέλουμε να το διορθώσουμε στην

κατεύθυνση ενός πιο δίκαιου συστήματος για τους ελεύθερους επαγγελματίες, τους μισθωτούς, τους συνταξιούχους αλλά και τους ίδιους τους ελεύθερους επαγγελματίες μεταξύ τους.

ΤΙ ΑΛΛΑΖΕΙ

Βασικός κανόνας του νέου συστήματος είναι ότι οι ελεύθεροι επαγγελματίες και οι αυτοαπασχολούμενοι δεν μπορεί πλέον να φορολογούνται για εισόδημα κατώτερο από εκείνο του μισθωτού που αμείβεται με τον κατώτατο μισθό. Δηλαδή τα ποσά που υποχρεωτικά θα δηλώνουν πλέον ως έσοδα δεν μπορεί να υπολείπονται των 10.920 ευρώ/έτος (με ορισμένες εξαιρέσεις που αναλύονται παρακάτω), όσα δηλαδή δηλώνει και ο μισθωτός που αμείβεται με τον κατώτατο μισθό. Θεσπίζεται επομένως το τεκμήριο της ελάχιστης αμοιβής το οποίο και αντανακλά την ελάχιστη αξία της προσωπικής εργασίας του αυτοαπασχολούμενου στην επιχείρησή του.

Το τεκμήριο της ελάχιστης αμοιβής είναι μαχητό. Δηλαδή μπορεί να αμφισβητηθεί από τον φορολογούμενο εφόσον μπορεί να αποδείξει με βάση πραγματικά στοιχεία (λόγοι ανωτέρας βίας, στρατιωτική θητεία, νοσηλεία, κ.λπ.) ότι τα κέρδη του ήταν λιγότερα.

Για λόγους φορολογικής δικαιοσύνης προβλέπεται μείωση της ελάχιστης αμοιβής σε αρκετές περιπτώσεις. Για παράδειγμα στους ελεύθερους επαγγελματίες με αναπηρία ίση ή μεγαλύτερη του 80% (μείωση 50%) και σε εκείνους που ασκούν δραστηριότητα και έχουν την κύρια κατοικία τους σε χωριά με πληθυσμό έως 500 κατοίκους και σε νησιά κάτω από 3.100 κατοίκους (επίσης μείωση 50%). Τονίζεται ότι σε επαγγελματίες με νεοσύστατη επιχειρηματική δραστηριότητα παρέχεται πλήρης απαλλαγή από το νέο σύστημα για τα τρία πρώτα χρόνια, μείωση κατά 67% τον τέταρτο και 33% τον πέμπτο. Επομένως, όπως φαίνεται και στα παραδείγματα θα υπάρξουν πολλές περιπτώσεις νέων επαγγελματιών που θα πληρώσουν λιγότερα με το νέο σύστημα σε σχέση με το έως σήμερα υφιστάμενο.

Επίσης, από την άλλη πλευρά το νομοσχέδιο προβλέπει αύξηση του τεκμηρίου της ελάχιστης αμοιβής σε συνάρτηση με τον τζίρο, τον αριθμό των υπαλλήλων και την παλαιότητα της δραστηριότητας.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Ακολουθούν παραδείγματα εφαρμογής του νέου συστήματος:

- 1) Ασφαλιστής με έναρξη το 2006 και τζίρο 52.699€, δήλωνε μηδενικά κέρδη, είχε μηδενικό φόρο και πλήρωνε τέλος επιτηδεύματος 1.250€. Με το νέο σύστημα φορολόγησης, το φορολογητέο του εισόδημα προσδιορίζεται σε 15.011€ (14.196 + 815 € λόγω 10% μισθοδοσίας) και ο φόρος του σε 2.002€ (+752€).

- 2) Ελ. Επαγγελματίας με κατάστημα ηλεκτρικών, έναρξη το 1992 και τζίρο 51.215€, δήλωνε κέρδη 4.156€, πλήρωνε φόρο 374€ και τέλος επιτηδεύματος 650€. Με το νέο σύστημα φορολόγησης, το φορολογητέο του εισόδημα προσδιορίζεται σε 14.196€ και ο φόρος του σε 1.823€ (+799€).
- 3) Επιχειρηματίας με τουριστικά, έναρξη το 2000 και τζίρο 55.776 €, δήλωνε 4.163 €, πλήρωνε φόρο 375 € και τέλος επιτηδεύματος 650€. Με το νέο σύστημα φορολόγησης, το φορολογητέο του εισόδημα προσδιορίζεται σε 14.196€ και ο φόρος του σε 1.823€ (+798€).
- 4) Αρτοποιός με έναρξη το 2006 και τζίρο 59.737€, δήλωνε μηδενικά κέρδη, είχε μηδενικό φόρο και πλήρωνε 650€ τέλος επιτηδεύματος. Με το νέο σύστημα, το φορολογητέο του εισόδημα προσδιορίζεται σε 15.393€ (14.196 + 1.196 € λόγω 10% μισθοδοσίας) και ο φόρος του σε 2.086 € (+1.436€).
- 5) Δικηγόρος με έναρξη το 2012 και τζίρο 22.326€, δήλωνε κέρδη 17.691€, πλήρωνε φόρο 2.592€ και τέλος επιτηδεύματος 650€. Με το νέο σύστημα φορολόγησης, το φορολογητέο του εισόδημα παραμένει στα 17.691€ και ο φόρος του θα είναι 2.592€. Ο εν λόγω φορολογούμενος θα έχει μείωση 650€ (απαλλάσσεται σταδιακά από το τέλος επιτηδεύματος).
- 6) Ελαιοχρωματιστής με έναρξη το 2007 και τζίρο 43.458€, δήλωνε κέρδη 4.859€, πλήρωνε φόρο 438€ και τέλος επιτηδεύματος 650€. Με το νέο σύστημα φορολόγησης, το φορολογητέο του εισόδημα θα ανέλθει σε 19.165 € (14.196 + 35% προσαύξηση ΚΑΔ) και ο φόρος του σε 2.916€ (+1.828€).
- 7) Νέος δικηγόρος με έναρξη το 2022 με τζίρο 17.140€ δήλωνε κέρδη 5.548€ και είχε φόρο 499€, ενώ δεν είναι υπόχρεος τέλους επιτηδεύματος. Με το νέο σύστημα, το φορολογητέο του εισόδημα θα ανέλθει σε 10.920€ και ο φόρος του θα είναι μηδενικός για τα έτη 2023 και 2024 (2ο και 3ο έτος λειτουργίας), επομένως, θα έχει μείωση φόρου για τα δύο επόμενα έτη. Το έτος 2025 (4ο έτος λειτουργίας) θα πληρώσει το 33% του αναλογούντος φόρου, δηλαδή 364€. Το έτος 2026 (5ο έτος λειτουργίας), ο φόρος του θα ανέλθει σε 738€ (67% του αναλογούντος φόρου), ενώ από το έτος 2027 (6ο έτος λειτουργίας) κ.ε. ο φόρος θα ανέλθει σε 1.102€.
- 8) Νέος επιχειρηματίας στον χώρο του λιανικού εμπορίου καφέ με έναρξη το 2022 με τζίρο 28.253€ και υπάλληλο δήλωνε κέρδη 0€ και είχε μηδενικό

φόρο και τέλος επιτηδεύματος. Με το νέο σύστημα, το φορολογητέο του εισόδημα θα ανέλθει σε 11.716€ και ο φόρος του θα είναι μηδενικός για τα έτη 2023 και 2024 (2ο και 3ο έτος λειτουργίας). Το έτος 2025 (4ο έτος λειτουργίας) θα πληρώσει το 33% του αναλογούντος φόρου, δηλαδή 422€. Το έτος 2026 (5ο έτος λειτουργίας), ο φόρος του θα ανέλθει σε 856€ (67% του αναλογούντος φόρου), ενώ από το έτος 2027 (6ο έτος λειτουργίας) κ.ε. ο φόρος θα ανέλθει σε 1.278€.

9) Υδραυλικός με έναρξη το 2009 και τζίρο 40.510€ δήλωνε κέρδη 6.155€, είχε μηδενικό φόρο και δεν ήταν υπόχρεος τέλους επιτηδεύματος. Είναι δικαιούχος μείωσης 50% λόγω κατοικίας σε νησί κάτω των 3.100 κατοίκων ή σε χωριό κάτω των 500 κατοίκων. Με το νέο σύστημα το φορολογητέο του εισόδημα θα ανέλθει σε 7.290€ (14.196 + 383 λόγω μισθοδοτικού κόστους - 50% λόγω κατοικίας) και ο φόρος του σε 656€.

10) Ξυλουργός με έναρξη το 1997 και τζίρο 24.591€ σε χωριό μικρότερο των 500 κατοίκων, δήλωνε κέρδη 3.404€, πλήρωνε φόρο 306€ και τέλος επιτηδεύματος 0€. Με το νέο σύστημα φορολόγησης, το φορολογητέο του εισόδημα θα ανέλθει σε 7.098€ (50% του 14.196) και ο φόρος του σε 639€ (+332€).

** Οι φόροι που αναφέρονται στα παραδείγματα εφαρμογής του νέου συστήματος δεν περιλαμβάνουν το τέλος επιτηδεύματος, το οποίο μειώνεται από το 2024 και καταργείται στη συνέχεια.*

ΑΠΟ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ